

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W GMINIE ŚNIAADOWO NA LATA 2012 - 2020**

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych i tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do okaleczeń czy zabójstw.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną oraz zaniedbanie. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

1. **Przemoc fizyczna** – jej celem jest zadanie ofiarze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub nawet pozbawienie ją życia.
2. **Przemoc seksualna** – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
3. **Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
4. **Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. **Zaniedbanie** – to ciągłe niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Śniadowo ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2012–2020. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

I. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Śniadowo

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie. Gminę Śniadowo zamieszkuje 5.734 mieszkańców (stan na 14.02.2012 r.). Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży (na dzień 31.12.2011 r.), wynosiła 223, w tym (K-91, M-132)

00 Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Śniadowie za 2011 r. wynika, że 103 rodziny objęte było pomocą społeczną, dla 35 rodzin udzielono pomocy w formie pracy socjalnej. Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie gminy w roku 2011 przeprowadzono 7 interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinie w wyniku tego założono 7 „Niebieskich Kart”. Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Śniadowie wynika, że w okresie od stycznia 2011 r. do grudnia 2011 r. wpłynęło 9 wniosków w sprawie objęcia leczeniem odwykowym. Z osobami

tymi zostały przeprowadzone rozmowy motywujące do podjęcia leczenia oraz zostały one skierowane do punktu konsultacyjnego na rozmowę z terapeutą uzależnień.

0000

Cele programu.

1. Celem Programu jest:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Śniadowo,
- 2) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 3) zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie,

2. Cele ogólne będą realizowane przez:

- 1) diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Śniadowo,
- 2) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie,
- 3) udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- 4) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

II. Założenia Programu .

Realizacja celów Programu zakłada:

- 1) uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
- 2) promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy,
- 3) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie,
- 4) działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

III. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- 2) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
- 3) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.).

IV. Zasoby Gminy Śniadowo w zakresie realizacji Programu .

1. 1 . Zasoby ludzkie – wykwalifikowana kadra instytucji działających na rzecz rodziny.
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:
 - 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Śniadowie,
 - 2) Posterunek Policji w Śniadowie,
 - 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Śniadowie ,
 - 4) Placówki oświatowe Gminy Śniadowo ,
 - 5) Gminny Ośrodek Kultury w Śniadowie,
 - 6) Zespół Gabinetu Lekarza Rodzinnych w Śniadowie,
 - 7) Organizacje pozarządowe,
 - 8) Kościoły,
 - 9) Społeczność lokalna.

V. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

- 1) poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- 2) znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami,
- 3) dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
- 4) dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią,
- 5) silne więzi rodzinne, chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

VI. Zagrożenia w realizacji zadań:

- 1) stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- 2) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- 3) brak współpracy rodziny w zakresie przezwycięzania kryzysów,
- 4) problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
- 5) ubóstwo,
- 6) brak infrastruktury socjalnej w gminie,
- 7) zbyt mała współpraca interdyscyplinarna.

VII. Realizacja celów Programu.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy na terenie Gminy Śniadowo.

Działania:

1. Działanie w ramach powołanego w gminie Zespołu Interdyscyplinarnego, w skład którego wchodzi przedstawiciele następujących instytucji:

- 1) Ośrodka Pomocy Społecznej w Śniadowie,
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Oświaty,
- 4) Policji,
- 5) Ochrony zdrowia,

2. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego :

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- 2) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- 3) rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- 4) monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
- 5) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- 6) podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą,
- 7) inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
- 8) udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych.

3. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy:

- 1) propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy,
- 2) szkolenia na temat przemocy,
- 3) wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne,

- 4) dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków,
- 5) organizowanie konkursów, np. plastycznych, wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy.

Cel 2

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Działania:

- 1) podejmowanie działań w celu izolowania sprawców od ofiar,
- 2) udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych,
- 3) przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc,
- 4) kierowanie osób nadużywających alkoholu do ośrodka leczenia odwykowego w Łomży, 5) kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Łomży dotyczących obowiązku podjęcia leczenia odwykowego,

Cel 3

Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Działania:

1. Udzielanie informacji:

- 1) dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia,
- 2) na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego,
- 3) na temat praw osób będących ofiarami przemocy,
- 4) odnośnie telefonu zaufania „Niebieska Linia”,

2. Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- 1) podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”,
- 2) przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

Oczekiwane efekty programu:

- 1) podwyższenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie,
- 2) zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 3) zwiększenie skuteczności oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie,
- 4) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie ,
- 5) zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodzin doświadczających przemocy,
- 6) nabycie umiejętności asertywnych zachowań przez osoby i rodziny dotknięte, bądź zagrożone zjawiskiem przemocy domowej.

Postanowienia końcowe :

1. Za realizację zadań wynikających z niniejszego programu odpowiedzialny jest Wójt Gminy Śniadowo.
2. Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Śniadowo.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Mirosław Zalewski